

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: برنامه ریزی آمایش سرزمین

گروه: علوم اجتماعی

بازنگری شده مورخ ۹۶/۲/۲۷ کمیته علوم جغرافیایی

بسم الله الرحمن الرحيم

عنوان برنامه: دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی آمایش سرزمین

۱. به استناد آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی آمایش سرزمین براساس صورتجلسه مورخ ۱۳۹۶/۲/۲۷ کمیته برنامه ریزی علوم جغرافیایی گروه علوم اجتماعی دریافت شد.

۲. برنامه درسی بازنگری شده فوق الذکر جایگزین برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته برنامه ریزی آمایش سرزمین مصوب جلسه شماره ۷۳۶ مورخ ۱۳۸۸/۸/۲ شورای عالی برنامه ریزی می شود.

۳. برنامه درسی مذکور در سه فصل: مشخصات کلی، جدول واحد های درسی و سرفصل دروس تنظیم شده و برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند، برای اجرا ابلاغ می شود.

۴. این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن نیازمند بازنگری می باشد.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

زاهدی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

تعریف:

جغرافیا با شناخت نواحی مختلف و قلمروهای محیط زیست انسانی آغاز شده و مبانی و قوانین آن بر مبنای همین آگاهی عمومیت یافته و بالاخره به نواحی و مناطق باز می‌گردد. عبارتی جغرافیا به توزیع پدیده‌ها در فضا می‌پردازد در همین راستا یکی از نگرش‌های اصلی در علم جغرافیا، "نگرش آمایشی" است. جغرافیای ناحیه‌ای و منطقه‌ای تجلی عوامل جغرافیایی را در سیمای یک منطقه معین داشته به تحصیل و بررسی منطقی علمی می‌پردازد. به عبارت دیگر جغرافیای ناحیه‌ای و آمایش سرزمین قلمرو تجلی قوانین عمومی در یک قلمرو و محدوده معین است، تلفیق موضوعات مختلف در مطالعات منطقه‌ای و آمایش سرزمین باعث شناخت همه جانبه و کامل نواحی و مناطق می‌گردد، زمینه شناخت مسائل، مشکلات، نیازها، اولویتها را فراهم می‌سازد و نهایتاً زمینه برنامه‌ریزی و آمایش سرزمین را در پهنه سرزمین بوجود می‌آورد. «برنامه‌ریزی آمایش سرزمین» در واقع کاربرد مطالعات جغرافیایی در راستای توسعه و ساماندهی مناطق جغرافیایی به منظور بهبود وضع زندگی انسانهاست. این رشته مجموعه‌ای از دیدگاه، اصول، روشها و تکنیکها برای شناخت، تحلیل و برنامه‌ریزی و آمایش سرزمین در سطوح مختلف می‌باشد.

این رشته در دانشگاههای مختلف دنیا هم در مقطع کارشناسی ارشد و هم در مقطع دکترا وجود

دارد که در جدول زیر برخی از آنها ارائه شده است:

نام دانشگاه	عنوان رشته	آدرس اینترنتی
UCL London's Global University	Spatial Planning MSc	https://www.ucl.ac.uk/prospective-students/graduate/taught/degrees/spatial-planning-msc
University of Luxembourg	Master In Geography and Spatial Planning	http://www.mastersportal.eu/studies/۱۵۸۰/master-in-geography-and-spatial-planning.html
University of Malta	Spatial Planning and Infrastructure	https://www.um.edu.mt/ben/spatialplan
Radboud University	Master's programme in Spatial Planning	http://www.ru.nl/english/education/masters/spatial-planning/
University of Glasgow	Spatial Planning	http://www.gla.ac.uk/postgraduate/taught/spatialplanningpgcert/

هدف:

- ۱- آموزش و تامین نیروی انسانی متخصص در زمینه برنامه‌ریزی و آمایش سرزمین در کشور و کشورهای همجوار،
 - ۲- فراهم کردن زمینه دانش‌افزایی شاغلان موجود در دستگاهها و نهادهای مرتبط با برنامه‌ریزی منطقه‌ای و آمایش سرزمین در کشور،
 - ۳- فراهم کردن دانش و تخصص لازم در کشور و در بین برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران برای نگرش جامع به شهر و روستا در راستای توسعه یکپارچه شهری و روستایی در قالب برنامه‌ریزی آمایش سرزمین
 - ۴- رفع خلأ موجود در زمینه مطالعات برنامه‌ریزی آمایش سرزمین در رشته جغرافیا و تقویت نگرش آمایشی در برنامه‌های توسعه
- ضرورت و اهمیت:

علی‌رغم اهمیت مطالعات برنامه‌ریزی و آمایش سرزمین، برنامه‌ریزی آمایش سرزمین تاکنون در دانشگاههای کشور هیچ‌گرایش و رشته تخصصی در این زمینه دایر نشده است، در حالیکه طبق بررسیهای بعمل آمده هم اکنون این رشته «در بسیاری از دانشگاهها در کشورهای توسعه و در حال توسعه دایر است». به هر حال با توجه به کاربرد گسترده مطالعات و برنامه‌ریزی آمایش سرزمین در توسعه کشور از یکطرف و ایجاد قطب آمایش سرزمین در دانشکده جغرافیا از طرف دیگر، راه‌اندازی رشته برنامه‌ریزی و آمایش سرزمین در مقطع کارشناسی ارشد می‌تواند به این نیاز پاسخ دهد و در خدمت رشد و توسعه یکپارچه و متوازن کشور قرار گیرد.

طول دوره:

طول دوره کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی و آمایش سرزمین دو سال و یا چهار نیمسال تحصیلی است. دانشجویان در طول حداکثر سه نیمسال دوره آموزشی و در نیمسال چهارم دوره پژوهشی و تهیه و ارائه پایان‌نامه را طی می‌نمایند.

شکل نظام:

شکل نظام دوره کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی و آمایش سرزمین به دوره شکل آموزشی و پژوهشی است. در دوره آموزشی که حداکثر به مدت سه نیمسال تحصیلی به طول می‌انجامد دانشجویان دروس نظری و عملی را می‌گذرانند. پس از موفقیت در این دوره دانشجویان وارد دوره پژوهشی که همان تهیه و ارائه پایان در زمینه مربوط است می‌شوند. نهایتاً دانشجویان پس از موفقیت در این دوره و دفاع از پایان‌نامه خود فارغ‌التحصیل خواهند شد.

تعداد و نوع واحد:

مجموع واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد خواهد بود که ۲۶ واحد آن درسی و آموزشی و ۶ واحد آن پژوهشی و پایان‌نامه است. علاوه بر واحدهای فوق، گروه اجرای برنامه می‌تواند برای دانشجویانی که رشته تحصیلی کارشناسی آنها مرتبط با آمایش سرزمین نمی‌باشد حداکثر ۶ واحد را از دروس کارشناسی جغرافیا را به عنوان دروس جبرانی ارائه نماید. تر کیب دروس به صورت زیر خواهد بود:

- دروس پایه الزامی ۱۲ واحد
- دروس تخصصی ۱۲ واحد
- پایان‌نامه ۶ واحد
- تبصره: برای ارتباط دادن مستقیم درس و محتوای آن با تجارب استاد از یک طرف و از طرف دیگر تجارب دانشجو، و کمک یادگیری بهتر و ابداع و ایجاد مهارت افزایی، منطبق با موضوع و محتوای درس و سرفصل، برای بعضی دروس کار عملی، آزمایشگاه، کارگاه، سمینار یا مسافرت علمی در نظر گرفته شده است که مدرس درس و گروه آموزشی دانشگاه مجری، لازم است در اجرای آن دقت لازم بفرمایند.
- (۱) منظور از کار عملی (پروژه) یعنی مدرس درس یک موضوع مربوط به عنوان و محتوای درس مربوط را با روش تحقیق معین به دانشجو ارائه می‌دهد. دانشجو موظف است آن را در طول ترم انجام و تجربیات شخصی خود را به استاد ارائه نماید و آن را به ظهور برساند. استاد درس افزون بر ۳۲ ساعت وقتی که مطابق برنامه آموزشی صرف آموزش نظری به دانشجو می‌کند، ۱۶ ساعت نیز برای کار عملی دانشجو منطبق با محتوای درس وقت صرف می‌کند. ارزیابی کار دانشجو باید در طول همان نیمسال انجام شود و به نیمسال بعد تسری داده نشود.
- (۲) منظور از آزمایشگاه یعنی درس در محل آزمایشگاه برگزار می‌شود و مدرس با استفاده از ابزارهای آزمایشگاهی مباحث نظری خود را به دانشجو آموزش می‌دهد و تجربیات خود را به ظهور می‌رساند.
- (۳) منظور از کارگاه یعنی درس در محل کارگاه تشکیل می‌شود و مدرس با استفاده از ابزارهای کارگاهی اعم از نرم‌افزار یا سخت افزار، درس مورد نظر خود را به دانشجو آموزش می‌دهد.
- (۴) منظور از سمینار بخشی از کارهای آموزشی مربوط به موضوع و محتوای درس است که استاد با طرح موضوع در جلسه قبل، دانشجو آن را تحقیق و در کلاس درس زیر نظر استاد مربوط به اهم به بحث و مذاکره می‌پردازند.
- (۵) منظور از سفر علمی، این است که استاد برای مشاهده مصدق و شهودی مباحث مربوط به محتوای درس در فضای جغرافیایی به یک یا چند منطقه جغرافیایی سفر و آموزش درس را تکمیل می‌کند.

نقش و توانایی فارغ التحصیلان:

فارغ التحصیلان رشته برنامه‌ریزی و آمایش سرزمین می‌توانند در تهیه و اجرای طرحها و برنامه‌های توسعه منطقه‌ای و آمایش سرزمین در سطح نواحی و مناطق کشور نقش مؤثری داشته

باشند. طرحهایی مانند: طرحهای توسعه منطقه‌ای، طرحهای ساماندهی فضایی - کالبدی نواحی روستایی، طرحهای توسعه اقتصادی - اجتماعی نواحی روستایی، طرحهای کالبدی ملی و منطقه‌ای، طرحهای توسعه اقتصادی - اجتماعی استانها و بالاخره تهیه و اجرای طرح آمایش سرزمین کشور و استانها و هریک از بخشهای برنامه ریزی از جمله طرحهایی هستند که در حال حاضر فارغ التحصیلان این رشته در آنها نقش آفرینی داشته باشند. همچنین سازمانها و مراکز دولتی مانند سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، استانداریها، وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت کشور، وزارت جهان کشاورزی، بنیاد مسکن و بخش خصوصی مانند شرکت‌های مهندسی مشاور در زمینه‌های فوق می‌تواند زمینه اشتغال برای فارغ التحصیلان این رشته را فراهم نمایند.

شرایط و ضوابط ورود به رشته:

- داشتن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های جغرافیا (همه گرایشها)، علوم اجتماعی، اقتصاد، مدیریت، مدیریت گردشگری، برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای.
- موفقیت در آزمون سراسری

مواد و ضرایب امتحانی:

۱. اصول و روشهای برنامه‌ریزی منطقه‌ای	ضریب ۲
۲. جغرافیای ناحیه‌ای ایران (طبیعی و انسانی)	ضریب ۲
۳. روش تحقیق	ضریب ۲
۴. آمار و احتمالات	ضریب ۲
۵. زبان تخصصی	ضریب ۲
۶. آمایش و توسعه منطقه‌ای در ایران	ضریب ۲

نحوه اجرای رشته - گرایش: در جدولها و نیز سرفصل‌های هریک از دروس، تخصص استاد موردنیاز برای تدریس آن مشخص شده است و گروه‌های آموزشی موظف به رعایت تخصص‌های موردنیاز برای تدریس هریک از دروس و اجرای رشته می‌باشند. گروه آموزشی هم زمان نمی‌تواند دو گرایش این رشته را برای یک سال اجرا نماید. چنانچه متقاضی اجرای دو گرایش یا بیشتر به طور هم زمان در یک سال باشد باید قبلاً از دفتر مدیر کل محترم گسترش و گروه برنامه ریزی و گسترش علوم جغرافیایی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مجوز لازم را اخذ نماید.

دروس کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی آمایش سرزمین

دروس پایه الزامی (۱۲ واحد)						
ردیف	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	پیشنیاز
۱	روش های تحقیق در آمایش سرزمین Research methods in spatial planning	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۲	نظریه های برنامه ریزی فضایی Spatial planning theories	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۳	کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در آمایش سرزمین Application of GIS in spatial planning	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۴	آمایش جمعیتی و جوامع Population and society spatial planning	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۵	آمایش اقتصادی سرزمین (تجربه های جهانی) Economical spatial planning(world Experiences)	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۶	ارزیابی اکولوژیک سرزمین Land ecological evaluations	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
		۱۲	-	-	-	-

درس تخصصی (۱۲ واحد از بین واحدهای مندرج در جدول به تشخیص گروه انتخاب و ارائه می شود)						
ردیف	نام درس	تعداد واحد	جمع ساعت	ساعت نظری	ساعت عملی	پیشنیاز
۱	روش ها و فنون تصمیم گیری در آمایش سرزمین Methods and techniques of design making in spatial planning	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۲	برنامه ریزی کاربری زمین Land use spatial planning	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۳	کارگاه آمایش سرزمین Workshop of spatial planning	۲	۴۸	۳۲	۱۶	ندارد
۴	مدیریت آمایش سرزمین spatial planning management	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۵	آمار فضایی در آمایش سرزمین Spatial statistics in spatial planning	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۶	آمایش سرزمین در ایران spatial planning in Iran	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۷	کاربرد سنجش از دور در آمایش سرزمین Application of remote sensing in spatial planning	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۸	تحلیل ساختار فضایی در آمایش سرزمین spatial structure analysis in spatial planning	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۹	ابعاد سیاسی و امنیتی آمایش سرزمین Political and security aspects of spatial planning	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد
۱۰	پدافند غیر عامل Passive defense	۲	۳۲	۳۲	-	ندارد

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: روش تحقیق در آمایش سرزمین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: روش تحقیق در آمایش سرزمین	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار ■	دارد □
اهداف: آشنا نمودن دانشجویان به روشهای پژوهش در آمایش سرزمین می باشد.			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. کلیات: تعریف واژه‌ها و مفاهیم، شناخت و شیوه‌های کسب آن، علم و شیوه علمی ۲. دیدگاهها و نظریه‌های مربوط به شناخت ۳. رویکردهای تحقیق ۴. انواع روش های تحقیق از نظر ماهیت و روش ۵. فرایند تحقیق در مطالعات منطقه‌ای ۶. مسئله و فرضیه ۷. پیشینه یا تاریخچه موضوع تحقیق ۸. جامعه و نمونه ۹. روش پرسشنامه ۱۰. روش مشاهده ۱۱. مروری بر روش های آماری ۱۲. تحقیق کیفی ۱۳. طرحهای تحقیق * روشهای آماری مربوط به آمایش * تفاوت روشهای تحقیق در آمایش با سایر رشته ها ، تهیه یک طرح تحقیق 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • پارسونز، ت و پ، ج، نایت، ۱۳۸۸، روش رساله نویسی در جغرافیا و علوم مرتبط، ترجمه حسین محمدی، انتشارات دانشگاه تهران. • بهروز، فاطمه، ۱۳۷۸، فلسفه روش شناسی تحقیق علمی، انتشارات دانشگاه تهران. • بست، جان، ۱۳۷۴، روشهای تحقیق در علوم رفتاری، ترجمه حسن پاشاشریفی، انتشارات رشد. • حافظ نیا محمدرضا، ۱۳۷۴، روش تحقیق، انتشارات سمت. • Elisabete Silva, Patsy Healey, Neil Harris, Pieter Van den Broeck, ۲۰۱۴, Research Methods in Spatial Planning: A Case-Based Guide to Research Design, Routledge, England. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: ۲ نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: نظریه های برنامه ریزی فضایی
ندارد	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	استاد متخصص برای تدریس: نظریه های برنامه ریزی فضایی
اهداف: آشنا نمودن دانشجویان به نظریه های متعارف در آمایش سرزمین می باشد.			
سرفصل ها:			
<p>۱. (تعاریف و مفاهیم): تعریف برنامه ریزی و انواع آن، تعریف منطقه و وجوه افتراق آن با منطقه • تعاریف فضا</p> <p>۲. طبقه بندی نظریه ها و دیدگاههای برنامه ریزی منطقه ای برحسب زمانی، نظریه ها و دیدگاههای برنامه ریزی منطقه ای کلاسیک، نظریه ها و دیدگاههای برنامه ریزی منطقه ای در دوره مدرنیسم، نظریه ها و دیدگاههای برنامه ریزی منطقه ای در دوره پست مدرنیسم</p> <p>۳. طبقه بندی نظریه ها و دیدگاههای برنامه ریزی منطقه ای از نظر ابزاری: برنامه ریزی منطقه ای اقتصاد محور (Cost-Benefit theory ...)، برنامه ریزی منطقه ای مشارکت محور (Public Participation)، برنامه ریزی منطقه ای تکنیک محور (فن گرا)</p> <p>۴. جایگاه مکاتب فلسفی در برنامه ریزی منطقه ای: دیدگاه ساختاری گرایی و برنامه ریزی منطقه ای، دیدگاه کارکردگرایی و برنامه ریزی منطقه ای، دیدگاه رادیکال و برنامه ریزی منطقه ای، دیدگاه سوسیالیستی و برنامه ریزی منطقه ای، دیدگاه پراگماتیستی و برنامه ریزی منطقه ای، دیدگاه تعاونی و برنامه ریزی منطقه ای، دیدگاه فمینیستی و اکوفینیستی و برنامه ریزی منطقه ای، دیدگاه عدالت اجتماعی و برنامه ریزی منطقه ای، دیدگاه اقتصاد سیاسی فضا و برنامه ریزی منطقه ای، دیدگاه سرمایه داری و برنامه ریزی منطقه ای • الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت</p> <p>۵. جنبه های مختلف برنامه ریزی منطقه ای: توسعه پایدار و برنامه ریزی منطقه ای، جهانی شدن و برنامه ریزی منطقه ای، ساماندهی فضا و برنامه ریزی منطقه ای، مدل سازی در برنامه ریزی منطقه ای،</p> <p>۶. برنامه ریزی منطقه ای در گسترده های مختلف جغرافیایی: توسعه یافته (آلمان، فرانسه، کشورهای اسکاندیناوی، ژاپن، انگلوساکسون)؛ در حال توسعه (برنامه ریزی سانترال، محلی و ...)، برنامه ریزی منطقه ای در ایران (سیتران، ست کوپ، طرح اسکان ۹۰، سند چشم انداز توسعه، طرح کالبد ملی ...)</p>			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • ابراهیم زاده عیسی، میرنجف موسوی، ۱۳۹۴، اصول و مبانی آمایش سرزمین، انتشارات سمت. • صیدایی، سید اسکندر، ۱۳۹۳، دیدگاهها و نظریات توسعه روستایی، جهاد دانشگاهی دانشگاه خوارزمی • کلاتری خلیل، غلامحسین عبدالله زاده، ۱۳۹۱، برنامه ریزی فضایی و آمایش سرزمین، انتشارات فرهنگ صبا. • فرج زاده منوچهر، ۱۳۹۵، تحلیل و تبیین مبانی نظریه ها و روش شناسی متعارف آمایش سرزمین، انتشارات مرکز الگوی اسلامی ایران پیشرفت. • William Crain, ۲۰۱۰, Theories of Development: Concepts and Applications, Routledge, England. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس:	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در آمایش سرزمین	تعداد واحد: ۲	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت: ۳۲	ندارد	ندارد
کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در آمایش سرزمین	ساعت: ۳۲	سفر علمی	آزمایشگاه
		سمینار	کارگاه
اهداف: آشنایی دانشجویان با روش های کار با سیستم اطلاعات جغرافیایی در آمایش سرزمین با استفاده از نرم افزارهای مربوطه می باشد.			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. مفاهیم GIS ۲. کاربردهای GIS ۳. منابع داده در GIS ۴. سیستم تصویری و ژئورفرنس کردن اطلاعات ۵. روشهای آماده سازی داده ها ۶. توابع تحلیلی داده های مکانی ۷. مدیریت پایگاههای اطلاعات ارتباطی RDBMS ۸. تهیه خروجی ها ۹. مراحل کار در GIS ۱۰. مدل سازی فضایی ۱۱. تحلیل های فضایی ۱۲. روشهای چندمعیاره و مکانی و GIS ۱۳. کاربردهای سیستم اطلاعات جغرافیایی در آمایش سرزمین 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • فرج زاده، منوچهر، ۱۳۸۹، مبانی سیستم اطلاعات جغرافیایی، نشر انتخاب. • غلیمحمدی عباس، ۱۳۸۸ مبانی علوم و سیستم های اطلاعات جغرافیایی، انتشارات سمت. • مخدوم مجید، هورفر جعفرزاده، علی اصغر درنیش صفت، عبدالرضا مخدوم، ۱۳۸۰، ارزیابی و برنامه ریزی محیط زیست با سیستم اطلاعات جغرافیایی، انتشارات دانشگاه تهران. • Michael A. Wulder, Steven E. Franklin, ۲۰۰۶, Understanding Forest Disturbance and Spatial Pattern: Remote Sensing and GIS Approaches, Taylor & Francis, England. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: آمایش جمعیتی و جوامع	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: آمایش جمعیتی و جوامع	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با روش های جمعیت شناسی و کاربرد آنها در آمایش سرزمین است.			
سرفصل ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱. سیر تحولات جمعیت در جهان و ایران ۲. نقش برنامه ریزی اجتماعی در آمایش سرزمین ۳. شاخص های اجتماعی آمایش سرزمین ۴. سرشماری و تکنیک های آن ۵. شاخص های ترکیب سنی و جنسی و مدل های تعیین هرم سنی و جنسی ۶. رویدادهای جمعیتی (باروری و تولد، ازدواج، طلاق، مرگ و میر) ۷. مهاجرت و تحرک مکانی ۸. مدل ها و پیش بینی جمعیت و روشهای آن. ۹. مدل های تعیین تحولات رشد جمعیت ۱۰. نحوه محاسبه اشتغال ۱۱. نحوه محاسبه امید به زندگی در نگاه تولد ۱۲. روش های تعیین سرمایه اجتماعی ۱۳. تحلیل مسایل فرهنگی در آمایش سرزمین 			
منابع: <ul style="list-style-type: none"> • زنجانی حبیب ا...، ۱۳۷۵، روش های جمعیت شناختی، انتشارات سمت. • زنجانی حبیب ا...، ۱۳۸۶، تحلیل جمعیت شناختی، انتشارات سمت. • رولان پرما، ۱۳۷۴، آنالیز جمعیت شناختی، ترجمه دکتر خسرو اسدی، انتشارات سمت. • جوان جعفر، ۱۳۸۰، جغرافیای جمعیت جوان، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد. • Rob Shields, ۲۰۱۳, Spatial Questions: Cultural Topologies and Social Spatialisation, Springer publisher. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: آمایش اقتصادی سرزمین (تجارب جهانی)	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: آمایش اقتصادی سرزمین	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با روشها و فنون تحلیل فعالیتها و اقتصاد فضا می باشد.			
سرفصل ها: ۱. تعاریف و مفاهیم کلیدی ۲. تحلیلی بر دیدگاههای اقتصاد فضا ۳. بررسی اقتصاد فضا (شاخص ها و مدل های بررسی اقتصاد کشاورزی منطقه ای، شاخص ها و مدل های بررسی اقتصاد صنایع و معادن منطقه ای، شاخص ها و مدل های بررسی اقتصاد خدماتی منطقه ای، مقایسه تطبیقی زیربخش های اقتصاد منطقه ای) ۴. بررسی درآمد ناخالص و خالص اقتصاد فضا (اقتصاد کشاورزی، صنعتی و خدماتی) ۵. مدل های تحلیل و پیش بینی اقتصاد فضا (مدل های تحلیل اقتصاد پایه و غیر پایه، شاخص ها و مدل های مقایسه ای در اقتصاد تطبیقی نواحی: - مدل ضریب مکانی، - مدل طولی و عرضی ایزارد، - مدل ضریب خاص، - مدل شیفت، - مدل شیفت شر، - مدل لاری، - مدل تغییر سهم، مدل های پیش بینی اقتصاد فضا) ۶. مدل های ارزیابی اقتصاد فضا			
منابع: <ul style="list-style-type: none"> • صباغ کرمانی مجید، ۱۳۸۰، اقتصاد منطقه ای (تئوری و مدلها)، انتشارات سمت. • گلدین یان، ۱۳۷۹، اقتصاد توسعه پایدار، ترجمه غلامرضا آزادو عبدالرضا افتخاری، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازرگانی. • صدوق سیدحسن، ۱۳۹۲، جغرافیا، اقتصاد فضا و آمایش سرزمین، مرکز نشر دانشگاهی. • Harry kelejian and Gianfraco Piras, ۲۰۱۷, Spatial Economic, Routledge, England. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: آمایش اکولوژیکی - کالبدی سرزمین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: آمایش اکولوژیکی - کالبدی سرزمین	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با انواع روشهای آمایش اکولوژیکی - کالبدی سرزمین می باشد.			
سرفصل ها:			
<p>۱. مفاهیم آمایش اکولوژیکی - کالبدی سرزمین</p> <p>۲. مروری بر چگونگی ارزیابی توان اکولوژیکی - کالبدی</p> <p>۳. فرایند ارزیابی توان اکولوژیکی - شناسایی منابع اکولوژیکی - شناسایی منابع فیزیکی (آب و هوا، شکل زمین و زمین شناسی - خاک و ...) - شناسایی منابع زیستی ۳- روش های شناسای منابع - روش مستقیم: - نمونه گیری - برداشت میدانی - روش غیرمستقیم - تصاویر ماهواره ای - عکس های هوایی - نقشه ها (توپوگرافی - موضوعی)</p> <p>۴. روش های تجزیه و تحلیل و جمع بندی منابع - تهیه نقشه های اقلیم - تهیه نقشه های هیدرولوژی و منابع آب - تهیه نقشه های شکل زمین - تهیه نقشه های زمین شناسی - لیتولوژی - تهیه نقشه های خاک - قابلیت اراضی - تهیه نقشه های تراکم و پراکنش پوشش گیاهی - تهیه نقشه های زیستگاه های جانوری</p> <p>۵. شاخص های آمایش کالبدی سرزمین</p> <p>۶. فرایند برنامه ریزی آمایش کالبدی سرزمین</p> <p>کار عملی: انجام یک پروژه عملی برای آمایش اکولوژیکی - کالبدی سرزمین</p>			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • جوزی سیدعلی، مهدی ایرانخواهی، ۱۳۹۴، روش ها و تکنیک های آمایش سرزمین و برنامه ریزی منطقه ای، انتشارات علم کشاورزی ایران. • مخدوم مجید، هورفر جعفرزاده، علی اصغر درنیش صفت، عبدالرضا مخدوم، ۱۳۸۰، ارزیابی و برنامه ریزی محیط زیست با سیستم اطلاعات جغرافیایی، انتشارات دانشگاه تهران. • مخدوم، مجید، ۱۳۷۲، شالوده آمایش سرزمین، انتشارات دانشگاه تهران. • مقیمی ابراهیم، اکوژنو مورفولوژی و حقوق رودخانه، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۲ • John Randolph, ۲۰۱۱, Environmental Land Use Planning and Management, Island Press, England 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس:	تعداد واحد:	نوع واحد:	وضعیت پیش نیاز: ندارد
روشها و فنون تصمیم گیری در آمایش سرزمین	۲	۲ نظری	
استاد متخصص برای تدریس:	تعداد ساعت:	نوع آموزش تکمیلی عملی:	☐ دارد ☐ ندارد
روشها و فنون تصمیم گیری در آمایش سرزمین	۳۲ ساعت	سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒ سمینار ☐	
اهداف: آشنا نمودن دانشجویان با روشها و تکنیک های آمایش سرزمین می باشد.			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. جایگاه روشها و فنون تصمیم گیری در آمایش سرزمین ۲. فرایندهای تصمیم گیری در آمایش سرزمین ۳. سبک های تصمیم گیری در آمایش سرزمین ۴. نظریه ها و راهبردهای تصمیم گیری در آمایش سرزمین ۵. الزامات و پیش نیازهای کاربرد روشها و فنون تصمیم گیری در آمایش سرزمین: آینده نگری، سناریو سازی و روشهای آن در آمایش سرزمین، شناسایی مدل ها و فنون تحلیل منطقه ای و تحلیل سرزمین، روشهای طراحی شاخص ها و نماگرها در آمایش سرزمین، وزندهی و روشهای آن در آمایش سرزمین ۶. مدل ها و انواع روشهای تصمیم گیری در آمایش سرزمین: مدل های تصمیم گیری های چند شاخصه، روش ساو (SAW)، روش الکترا (ELECTRE)، روش تاپسیس (TOPSIS)، روش ویکور (VIKOR)، روش های فازی و بازه ای، مدل های تصمیم گیری های چند هدفه ۷. روشهای آماری (آینده نگری) و تصمیم گیری در آمایش سرزمین: روشهای خطی مبتنی بر رگرسیون و سری های زمانی، روشهای لوجستیک ۸. معرفی نرم افزارهای تصمیم گیری ۹. انجام یک پروژه در پهنه سرزمین 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • هاشمی و همکاران، ۱۳۹۲، سناریو نویسی در مدیریت بحران های طبیعی، انتشارات علم آفرین. • محمود زاده و همکاران، ۱۳۹۱، روش های تحلیل آینده با رویکرد راهبردی، انتشارات علم آفرین. • ابراهیم زاده عیسی، میرنجف موسی، ۱۳۹۳، روشها و تکنیکهای آمایش سرزمین، انتشارات سمت. • پورطاهری مهدی، ۱۳۸۹، کاربرد روشهای تصمیم گیری چندشاخصه در جغرافیا، انتشارات سمت. • پورطاهری مهدی، ۱۳۹۳، کاربرد آمار در علوم جغرافیایی، انتشارات سمت، • Chermack, Thomas J., ۲۰۰۴, Improving decision making with scenario planning, Futures. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: برنامه ریزی کاربری زمین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: برنامه ریزی کاربری زمین	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم، مبانی، محورها، فرآیندها، الگوها، مدلها، نظریه‌ها، سیاستها، ضوابط و مقررات مربوط به کاربری اراضی می‌باشد.			
سرفصل‌ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعاریف، مفاهیم و مبانی کاربری اراضی زمین ۲. اهداف طبیعی، اجتماعی، اقتصادی و کالبدی برنامه‌ریزی کاربری زمین ۳. عملکردهای برنامه‌ریزی کاربری زمین ۴. نظریه‌های کاربری زمین ۵. انواع کاربری زمین و علائم آنها ۶. معیارهای مکان‌یابی کاربریهای زمین ۷. نحوه برداشت و فرایند تهیه انواع کاربریهای زمین ۸. استانداردهای کاربریهای زمین ۹. ضوابط تعیین سطوح و سرانه‌ها در طرح کاربری زمین ۱۰. معیارهای ارزیابی کاربریهای زمین ۱۱. شیوه کنترل کاربری زمین 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • زیاری، کرامت اله، برنامه ریزی کاربری اراضی شهری، انتشارات دانشگاه یزد، چاپ سوم، ۱۳۸۵. • پورمحمدی، محمدرضا، برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری، انتشارات سمت، تهران، ۱۳۸۲. • رضویان، محمدتقی، برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهر، انتشارات کبریا، تهران، ۱۳۸۱. • دکتر علی عسگری، مهندس اسد رازانی، مهندس پدram رخشانی، برنامه‌ریزی کاربری اراضی شهری (سیستمها و مدلها)، ۱۳۸۵. • Chapin, F. Stuart and Kaiser, Edward, ۱۹۹۵, urban Land use planning-Illinois university Press, Illinois. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: کارگاه آمایش سرزمین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۱ نظری ۱ عملی	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: کارگاه آمایش سرزمین	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با نحوه انجام مطالعه آمایش سرزمین از ابتداء تا انتها می باشد.			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تعیین یک منطقه بعنوان منطقه مورد مطالعه ۲. تهیه و تکمیل اطلاعات مکانی منطقه ۳. تهیه و تکمیل اطلاعات غیر مکانی منطقه در صورت لزوم به کمک پرسشنامه ۴. تهیه طرح‌های مربوط به منطقه و طرح‌های بالادست و پائین دست ۵. تجزیه و تحلیل وضع موجود و پیش بینی روند آینده ۶. تعیین اهداف کلی و کمی ۷. تعیین راهبردها (سیاست‌ها) و راهکارها (سیاست‌های اجرایی) با توجه به اهداف کلی و کمی و ارائه مدل‌های برنامه‌ریزی ۸. ارزیابی راهبردها و راهکارها توسط مدل‌های ارزیابی مانند (SWOT) ۹. ارائه سیمای منطقه در افق طرح در قالب نقشه‌ها بکمک GIS ۱۰- آینده نگاری توسعه منطقه 			
			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • سرور رحیم، ۱۳۸۵، جغرافیای کاربردی و آمایش سرزمین، انتشارات سمت. • Brian W. Blaesser, Clyde W. Forrest, Douglas W. Kmiec, Daniel R. Mandelker, Alan C. Weinstein, ۱۹۸۹, Land Use and the Constitution: Principles for Planning Practice, Planners Press, USA. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: مدیریت آمایش سرزمین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: مدیریت آمایش سرزمین	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد □ ندارد □ سفر علمی □ آزمایشگاه □ کارگاه □ سمینار □	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و روش های مدیریت آمایش سرزمین می باشد.			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. کلیات مدیریت آمایش سرزمین ۲. سیاست های مدیریت آمایش سرزمین و نظام های مختلف سیاسی ۳. مدیریت آمایش سرزمین در تعامل با فرآیند جهانی شدن ۴. مدیریت آمایش سرزمین و فرآیند برنامه ریزی ۵. نقش تحقیق و توسعه در مدیریت آمایش سرزمین ۶. مدیریت آمایش سرزمین و توسعه منطقه ای، توسعه پایدار، منابع طبیعی، سرمایه اجتماعی، سرمایه گذاری اقتصادی، توسعه شهری و روستایی یکپارچه، سازمانهای عمران منطقه ای ۷. جایگاه آمایش سرزمین در نظام مدیریت ۸. چالش های مدیریت آمایش سرزمین در ایران ۹. مدیریت آمایش سرزمین و تعارضات منطقه ای مدیریت آمایش سرزمین و راهبردهای مدیریت ریسک و بحران 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • Sane Silberstein and chirs Maser ,۲۰۰۰, land use planning for sustainable development. Springer Press, England. • Houghton Graham, Philip Allmendinger, David Counsell, Geoff Vigar, ۲۰۱۰, The New Spatial Planning: Territorial Management with Soft Spaces and Fuzzy Boundaries, Routledge Press, England. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: آمار فضایی در آمایش سرزمین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: آمار فضایی در آمایش سرزمین	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم و کاربردهای آمار فضایی در آمایش سرزمین می باشد.			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. مفهوم آمار فضایی و کاربردهای آن ۲. مرور بر آمار اوصیفی و آمار استنباطی ۳. تحلیل الگوهای نقطه ای ۴. تحلیل الگوهای خطی ۵. تحلیل الگوهای سطحی ۶. محاسبه و تفسیر آماره های فضایی (میانگی، انحراف معیار، ...) ۷. محاسبه خود همبستگی فضایی ۸. محاسبه شاخص مورن و جری ۹. کاربردهای آمار فضایی در آمایش سرزمین 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • محمد زاده محسن، ۱۳۹۳، آمار فضایی و کاربردهای آن، انتشارات دانشگاه تربیت مدرس • لی جی، وانگ دیوید (۱۳۸۱) تجزیه و تحلیل آماری با GIS و ARCview، ترجمه محمدرضا حسینی نژاد و فریدون قدیمی عروس محله، انتشارات دانشگاه علم و صنعت ایران. • Brian D. Ripley, ۲۰۰۴, Spatial Statistics, Wiley-Interscience, England. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: آمایش سرزمین در ایران	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: آمایش سرزمین در ایران	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☒ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با تاریخچه و ویژگی های آمایش سرزمین در ایران می باشد.			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. مرور بر ویژگی های طبیعی، اقتصادی و اجتماعی ایران ۲. سیر تکامل سازمان فضایی و تحولاتی آمایش در ایران ۳. پیدایش و تکوین برنامه ریزی مدرن در ایران ۴. برنامه ریزی توسعه پس از انقلاب اسلامی ۵. تجربه آمایش در ایران ۶. مسایل نهادی آمایش در ایران ۷. آمایش در قانون اسای جمهوری اسلامی ایران ۸. بستر فکری آمایش در ایران ۹. تحلیل برنامه های آمایش در ایران 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • عظیمی بلوریان احمد، ۱۳۹۴، مفهوم آمایش سرزمین در برنامه ریزی توسعه، انتشارات موسس خدمات فرهنگی رسا. • جوزی سیدعلی، فرزام پوراصغر سنگاچین، مهدی ایرانخواهی، فاطمه کاظمی مقدم، ۱۳۹۳، میانی آمایش سرزمین و برنامه ریزی منطقه ای، انتشارات علم کشاورزی ایران. • Masoud Kheirabadi, ۲۰۰۰, Iranian cities: formation and development, formation and development press, England. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

وضعیت پیش نیاز: ندارد	نوع واحد: ۲ نظری	تعداد واحد: ۲	نام درس: کاربرد سنجش از دور در آمایش سرزمین
ندارد ☐ دارد ☐	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ نظری ☐	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	استاد متخصص برای تدریس: کاربرد سنجش از دور در آمایش سرزمین
اهداف: هدف از ارائه این درس آشنایی دانشجویان با انواع تصاویر ماهواره ها و کاربرهای آنها در آمایش سرزمین می باشد.			
سرفصل ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱. مبانی پردازش تصویر ۲. اصول و مبانی تشخیص الگو، ۳. انواع روشهای تفسیر و طبقه بندی تصاویر ماهواره ای، ۴. مزایا و محدودیت های تفسیر و طبقه بندی بصری و رقومی، ۵. روشهای تهیه نقشه های موضوعی با استفاده از تفسیر بصری داده ها ۶. سنجنده های مناسب برای آمایش سرزمین و سکوهای مربوطه ۷. باندهای مناسب برای استخراج اطلاعات و نحوه بکارگیری آنها ۸. برهم کنش طیف الکترو مغناطیسی با پدیده های جوی ۹. الگوریتم ها و روش های استخراج اطلاعات از تصاویر ۱۰. تهیه نقشه های کاربری اراضی توسط تصاویر ماهواره ای ۱۱. پایش تغییرات سطح زمین با تصاویر ماهواره ای 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • علوی پناه سید کاظم، ۱۳۸۲، کاربرد سنجش از دور در علوم زمین، انتشارات دانشگاه تهران. • بوردیک هوارد، ۱۳۷۸، تصویرسازی رقومی، انتشارات سازمان نقشه برداری کشور. • Xiaojun Yang, ۲۰۱۱, Urban remote sensing: monitoring, synthesis and modeling in the urban environment, Wiley-Blackwell, London. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: تحلیل ساختار فضایی در آمایش سرزمین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: ساختار فضایی در آمایش سرزمین	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☒ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با اقدامات و فرآیندهای اجتماعی و طبیعی است که ساختار فضایی منطقه را ساماندهی می کند.			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. کلیات ساختار فضایی ۲. الگوهای سازمان فضایی (فرآیند شکل گیری، الگوها و نظم فضایی فرآیندهای طبیعی، الگوها و نظم فضایی فرآیندهای اجتماعی، روند شکل گیری مراکز زیست و فعالیت، روند حاکم بر جابجایی جمعیت، نظام شهری و روستایی، نظام خدمات رسانی، شبکه ها و تاسیسات زیربنایی) ۳. تحلیل عوامل موثر بر ساختار فضایی (نقش سیاست ها، شبکه ها و تاسیسات زیربنایی) ۴. تحلیل عوامل موثر در ساختار فضایی (نقش سیاست ها، شبکه ها و الگوهای ارتباطی، نقش فرآیندهای اجتماعی و اقتصادی بر پایداری محیط زیست) ۵. تحلیل مشکلات ساختار فضایی فعلی و آتی 			
			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • شهبازی طاهره ، عبدالرضا فرجی راد، ۱۳۹۲، ارزیابی و تحلیل ساختار فضایی شهرهای مرزی (با تاکید بر جوانرود) ، انتشارات چشمه هنر و دانش. • صفوی سیدعلی ، هوشنگ رستم پور، جواد نیکنام ، ۱۳۹۱، نقش مدیریت عمران شهری در توسعه پایدار ساختار فضایی کلانشهرها، نشر راه دان. • Johnston R. J., ۱۹۷۳, spatial structures introducing the study of spatial systems in human geography. St. Martins Press, London. • Alber R. Adams J. and Gould P., ۱۹۷۱, Spatial organization, the geographer view of World, Prentice Hall, London. 			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: ابعاد سیاسی و امنیتی آمایش سرزمین	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: ابعاد سیاسی و امنیتی آمایش سرزمین	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با ابعاد سیاسی و امنیتی آمایش سرزمین می باشد.			
سرفصل ها:			
<ol style="list-style-type: none"> ۱. تبیین رابطه دینامیکی سیاست و فضا ۲. تبیین رابطه حقوق شهروندی و مشارکت با تصمیم سازی فضایی و محیطی ۳. جهت گیری های سیاسی - اقتصادی در سطح ملی و سمایش سرزمین ۴. آمایش سرزمین و عدالت فضایی و بحرانهای سیاسی و ژئوپولیتیکی ۵. رقابتهای مکانی و فضایی آمایش سرزمین بویژه در فرآیند سازماندهی سیاسی فضا ۶. چالش های ژئوپولیتیکی برنامه ریزی فضایی و آمایش سرزمین ۷. امنیت داخلی و آمایش سرزمین ۸. امنیت منطقه ای و بین المللی و آمایش تهدیدات عمومی علیه کشور ۹. تهدیدات خرد و ملی ۱۰. تهدیدات ساختارمند علیح زیرساخت های توسعه کشور ۱۱. ساختار جغرافیای نظامی کشور و تصابق و تمایز آمایش دفاعی با آمایش سرزمین 			
منابع:			
<ul style="list-style-type: none"> • حافظ نیا محمدرضا، ۱۳۸۵، اصول و مفاهیم ژئوپولیتیک، انتشارات پاپلی. • رحیم صفوی سید یحیی، ۱۳۷۸، مقدمه ای بر جغرافیای نظامی ایران، جلد ۱ تا ۵، انتشارات دانشگاه امام حسین. • Ecclestone Charles H., ۲۰۰۰, environmental impact statements: s comprehensive guide to project and strategic planning, John Wiley & Sons, London. • Cassidy Anita, ۲۰۰۶, A practical guide to information systems strategic planning, Auerbach, USA. 			
			

سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد آمایش سرزمین

نام درس: پدافند غیر عامل	تعداد واحد: ۲	نوع واحد: ۲ نظری	وضعیت پیش نیاز: ندارد
استاد متخصص برای تدریس: پدافند غیر عامل	تعداد ساعت: ۳۲ ساعت	نوع آموزش تکمیلی عملی: دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار ☐	
اهداف: آشنایی دانشجویان با مفاهیم پدافند غیر عامل و کاربردهای آن در آمایش سرزمین می باشد.			
سرفصل ها: <ol style="list-style-type: none"> ۱. مبانی و مفاهیم پایه پدافند غیر عامل ۲. سیرتاریخی پدافند غیر عامل و دفاع ۳. برنامه ریزی پدافند و الزامات میطی آن ۴. اصول و مبانی پدافند غیر عامل (مکانیایی صحیح، پراکنندگی، تعیین زده احمیت واحدها و فریب) ۵. چارچوب پدافند غیر عامل شامل استتار، اختفاء، پوشش، جابجایی، مقاوم سازی و استحکامات، اعلام خیر و ذخایر استراتژیک) ۶. ماموریت های پدافند غیر عامل ۷. طراحی پدافند غیر عامل ۸. گذری بر قوانین و مقررات پداغند غیر عامل ۹. کاربرد آمایش سرزمین در پداغند غیر عامل 			
منابع: <ul style="list-style-type: none"> • پورمحمدی محمدرضا، کیومر-ملکی، ۱۳۹۵، پدافند غیر عامل، نشر مشهد. • مقیمی ابراهیم، دانش مخاطرات، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۹۴ • هاشمی فشارکی سید جواد، ۱۳۸۴، ماهیت و ضرورت دفاع غیر عامل، نشر بوستان حمید. • اسکندری حمید، ۱۳۹۱، آمایش سرزمین از منظر پدافند غیر عامل، نشر بوستان حمید. • جلالی فراهانی غلام رضا، سید داود رسولی آهاری، حمید اسکندری، ۱۳۹۲، گذری بر قوانین و مقررات پداغند غیر عامل، نشر بوستان حمید. • Abednego Seller, ۲۰۱۱, the history of self-defiance, in requital to the history of passive obedience, EFBO Press. 			

